

Het Nationaal Programma Onderwijs

Handreiking voor medezeggenschap in het MBO

Het is noodzakelijk om als ondernemingsraad eerst duidelijk te krijgen van het College van Bestuur (CvB) hoeveel geld er beschikbaar komt voor jouw (deel van de) instelling. Naast OC&W-geld kan er ook geld beschikbaar zijn vanuit andere potjes bij OC&W (bijvoorbeeld VSV), het VO, gemeente of andere partijen. Ook is het belangrijk om de voorwaarden te kennen die het ministerie stelt aan het ter beschikking stellen van gelden. De ondernemingsraad heeft samen met de studentenraad instemmingsrecht op de keuze van de instelling hoe en waaraan het geld wordt besteed. Daarnaast heeft de ondernemingsraad instemmingsrecht op de formatieve keuzes die het bevoegd gezag maakt.

Het geld uit het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) is niet alleen bedoeld om achterstanden bij studenten weg te werken, maar mag ook voor een deel worden gebruikt voor het personeel. Daarbij valt te denken aan het compenseren voor al het extra verrichte werk dat door de corona-omstandigheden is ontstaan. Voor wat betreft de middelen om achterstanden bij studenten weg te werken, meent de AOb dat afwegingen en keuzes hierover bij de onderwijsteams horen te liggen. Per instelling is de invloed van onderwijsteams op keuzes verschillend. Waar onderwijsteams goed betrokken zijn bij keuzes, hoeft een ondernemingsraad en CvB geen heel gedetailleerd plan te hebben voor de inzet van de middelen. Waar de invloed van onderwijsteams op besluitvorming niet goed is, zou de ondernemingsraad een meer gedetailleerd besluit over de inzet van de gelden willen realiseren.

Hieronder staan een aantal overwegingen die de ondernemingsraad kan gebruiken bij zijn afwegingen.

- 1** Cruciaal in het MBO is dat het geld terecht komt waar het nodig is. Volgens de AOb kun je daarom het beste de onderwijsteams laten bepalen waaraan het geld binnen het team wordt uitgegeven. Daarvoor is het wel nodig dat ieder onderwijsteam weet hoeveel geld er voor het onderwijsteam beschikbaar is in welke periode. Het advies van de AOb aan de ondernemingsraad is om te zorgen dat die helderheid er vooraf voor ieder team is.
- 2** De werkdruk is al langer structureel te hoog in het MBO. Iedere MBO-instelling heeft dan ook een plan om de werkdruk beheersbaar te houden. Het wegwerken van achterstanden bij studenten mag niet tot een nog zwaardere belasting van werknemers leiden. Dit geldt ook voor het maken van plannen om de middelen uit het NPO te besteden.
- 3** In coronatijd is de werkdruk flink opgelopen. Als het qua arbeidsmarkt mogelijk is om meer personeel aan te nemen, is dat een goede optie. Zo kunnen de achterstanden weggewerkt worden bij studenten en de extra inzet van collega's in coronatijd gecompenseerd worden. Denk daarbij niet alleen aan docenten. Ook bij andere functies binnen de instelling kan er incidenteel behoefte zijn aan uitbreiding.

- 4 Goede mensen haal je binnen met goede arbeidsvoorwaarden. Dat betekent onder meer dat mensen worden geworven op basis van zekerheid. Tijdelijke contracten horen daar niet bij. Wij adviseren een beleid te voeren waarbij iedereen bij gebleken geschiktheid na maximaal één jaar een arbeidsovereenkomst voor onbepaalde tijd krijgt. Het is reëel om vaste contracten te bieden in plaats van tijdelijke contracten. Als AOb roepen we de werkgevers op de juiste mensen voor het vak te werven en vast te houden met een vast contract. Collega's die afgelopen jaar zijn aangenomen en goed functioneren kunnen ook versneld een vaste aanstelling krijgen.
- 5 Er is behoefte aan begeleiding van de student. Meer inzet van docerend en student-begeleidend personeel is daarom noodzakelijk. Geld besteden aan extra beleidsmedewerkers ligt niet voor de hand.
- 6 Er kan een brug geslagen worden om oudere werknemers gezond naar het einde van hun werkzame leven te begeleiden. Denk hierbij aan een verschuiving van taken naar nieuw aan te nemen personeel door het invoeren van een generatiepact. De oudere medewerker kan op deze manier langer mee blijven doen en de nieuwe collega krijgt de kans om door te groeien. Let hierbij wel goed op welke huidige regelingen jouw instelling heeft. In sommige gevallen is de invoering van het generatiepact namelijk geen vooruitgang. Inzicht in het te verwachten natuurlijk verloop is hierbij voor de ondernemingsraad belangrijk.
- 7 Bespreek hoe de kwaliteit van onderwijs terug op niveau kan worden gebracht en misschien een extra impuls kan krijgen. Bedenk wat hiervoor nodig is. Benut de crisis hierbij ook als kans om de goede punten van het online werken te behouden, maar voorkom bijvoorbeeld dat contacttijd wordt verminderd omdat online uitleg beschikbaar is voor studenten. Alleen dan kan deze verandering succesvol zijn. Uit ervaring blijkt dat in tijden van werkdruk de tijd om het personeel in staat te stellen zich te laten om- of bijscholen als eerste sneuvelt. Zorg dus dat deze professionalisering voldoende structureel in tijd en geld wordt gefaciliteerd.
- 8 Het welzijn van studenten en medewerkers vraagt om meer aandacht. Versterk daar waar nodig de professionele ondersteuning op dit vlak, zodat hulpvragen tijdig gesignaleerd en afgehandeld worden en niet blijven liggen of bij de individuele student of medewerker worden neergelegd.
- 9 Niet alleen de verantwoording die het ministerie vraagt is belangrijk. De afspraken over de inzet van middelen met de ondernemingsraad moet ook gemonitord kunnen worden door de ondernemingsraad. Duidelijke afspraken waaraan precies de uren en euro's worden besteed, blijken van groot belang om achteraf te kunnen bepalen of de middelen zijn ingezet zoals was afgesproken. Een evaluatie van de verschillende interventies dient plaats te vinden.

Waarom lid worden van de AOb?

- Onze consulenten en adviescentrum staan voor je klaar, zodat je altijd bij ons terecht kunt voor gratis advies.
- Gratis juridische bijstand voor leden. Bij een conflict gaan onze gespecialiseerde arbeidsjuristen voor je door het vuur, zodat je er niet alleen voor staat.
- Iedere maand het Onderwijsblad op de mat, zodat je altijd op de hoogte bent van de ontwikkelingen in onderwijsland.
- Tot wel 50% korting op je lidmaatschap. Dit gaat via fiscale verrekening met je werkgever, zodat je hier zelf niets voor hoeft te regelen.
- Gratis belastingservice van de FNV, zodat je je handen vrij hebt om les te geven.

Wil je lid worden? De eerste drie maanden van je lidmaatschap zijn gratis, je wordt voor ten minste één jaar lid. Scan de QR-code voor de actuele contributietarieven, meer informatie en om je aan te melden of kijk op www.aob.nl/lid-worden.

